
 Inleiding Kernboodschappen Controlekader Ontwikkelingen Vooruitkijkend

Gemeente Veldhoven

Accountantscontrole 2020

Boardletter

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
18 december 2020

Gemeente Veldhoven
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 10101
5500 GA VELDHOVEN

18 december 2020

Referentie: H5JFXHQT33TT-1433572140-39

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u onze boardletter met betrekking tot onze accountantscontrole van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2020. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2020.

Onze zienswijzen, bevindingen en aanbevelingen zijn constructief besproken met de ambtelijke organisatie en de portefeuillehouder financiën.

Onze tussentijdse bevindingen zijn gebaseerd op onze werkzaamheden tot en met medio november. Indien er na deze datum nieuwe bevindingen zijn met betrekking tot de interne beheersing, zullen wij dit met u delen in ons accountantsverslag.

Het rapport bestaat uit drie delen. Deel 1 geeft onze visie op uw interne beheersing en onze bevindingen. Deel 2 beschrijft de ontwikkelingen voor uw organisatie en uw status van voorbereiding op deze ontwikkelingen. Deel 3 blikt vooruit op de jaareindecontrole en behandelt de meest relevante aandachtsgedebieden.

Graag bespreken we deze boardletter tijdens de vergadering met de auditcommissie op 18 januari 2021. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen. Wij zijn uiteraard graag bereid om de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Dit document is elektronisch ondertekend door:

Dorus van Boxtel

drs. T.A.G. van Boxtel RA
senior director

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Boschdijktunnel 10, 5611 AG Eindhoven, Postbus 6365, 5600 HJ Eindhoven, T: 088 792 00 20, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader
- Ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

Kernboodschappen

Uw interne beheersing biedt voldoende aanknopingspunten

- Veldhoven zet zich in voor een verdere doorontwikkeling van de [interne beheersing](#). In 2020 heeft u gewerkt aan de risicoanalyse op inkopen in relatie met het proces voor prestatielevring
- U zet de juiste stappen om te komen tot de [rechtmatigheidsverantwoording](#) in 2021
- Een gemeente brede risicoanalyse, inclusief COVID-19, ontbreekt.

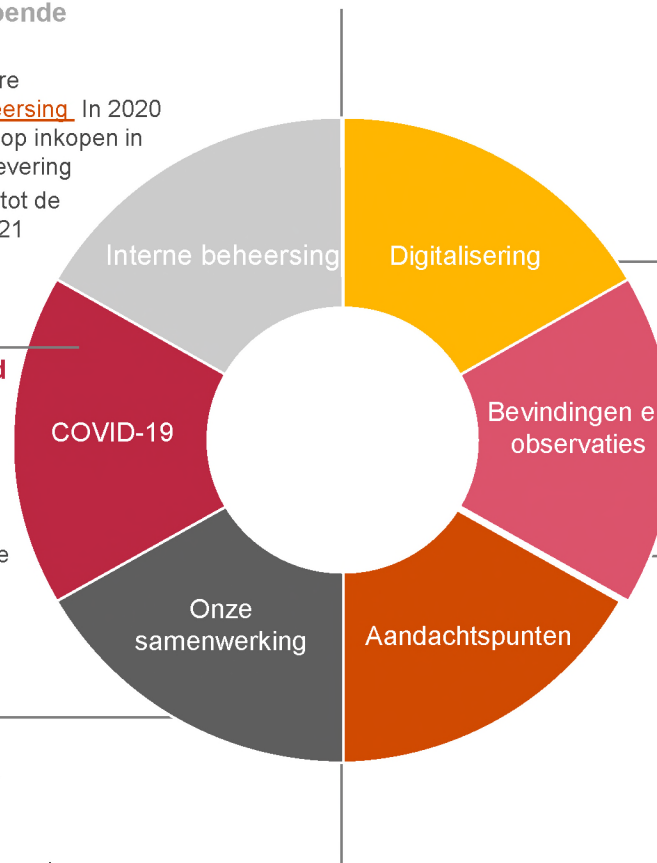
Covid-19 heeft diepgaande invloed

- [Covid-19](#) leidt tot nieuwe regelingen, aanpassingen op bestaande regelingen en aanpassingen (aanvullingen) op de interne beheersing
- In de begroting 2021 werkt het college de impact van Covid-19 op de gemeente verder uit en neemt €2,5 miljoen op als risico.

Onze samenwerking

- Ondanks het op afstand werken door [Covid-19](#) ervaren wij een effectieve [samenwerking](#) met uw team
- Vanuit de evaluatie 2019 hebben we goede afspraken gemaakt voor 2020.

Doorontwikkeling IT-beheersing

- Algemene IT-beheersmaatregelen zijn verbeterd, met meer mogelijkheden voor efficiency en de interne beheersing door de implementatie door van Key2Financien per 1 januari 2021.
- Uitbesteding IT vraagt om leveranciersmanagement

Bevindingen en observaties

- Wij hebben geen significante tekortkomingen in uw [interne beheersing](#) geconstateerd
- In onze werkzaamheden hebben wij geen indicaties voor [fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving](#) geconstateerd

Een blik vooruit

- Uw gemeente wordt geconfronteerd met [financiële uitdagingen](#) en zet zich in voor de doorontwikkeling van rapportages. Het resultaat voor mutaties van reserves is begroot voor 2021 op neemt €510.000. Het realiseren van de ombuigingen en verder uitwerken van het Covid-19 effect zijn hierbij belangrijke uitdagingen
- De herziene [ISA 540](#) standaard vraagt hogere aandacht op schattingselementen
- Het [sociaal domein](#) is in beweging waarbij we zien dat uw inkooporganisatie wijzigt in 2021 en de gemeente de controle op prestatielevring verder ontwikkelt

Inleiding

Kernboodschappen

★ Controlekader

Controleomgeving

Frauderisicobeheersproces

IT risico's en -beheersing

Status per proces

Ontwikkelingen

Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

Onze visie op uw interne controlekader

In dit hoofdstuk evalueren we uw interne beheersing per onderdeel van het interne controlekader. We geven ons advies en geven aan wat de impact is van onze bevindingen op het controleplan.

Uw interne beheersing biedt voldoende aanknopingspunten voor onze controle

Het college is verantwoordelijk voor het inrichten van de interne controleomgeving die het mogelijk maakt een jaarrekening op te stellen die geen afwijkingen van materieel belang bevat door fraude of fouten.

Het rapport van de Commissie Toekomst Accountancysector, de commissie die is ingesteld om na te denken over de toekomst van de accountancy, bevestigt dat de kwaliteit van de werkzaamheden van de controlerend accountant gedeeltelijk wordt bepaald door de kwaliteit van het verslaggevingsproces bij de klant. Dit vereist een grotere betrokkenheid van het college en de raad, ook met betrekking tot niet-financiële informatie.

Het college stelt de raad middels de P&C-cyclus ten minste een keer per jaar op de hoogte van de hoofdlijnen van het beleid, de algemene en financiële risico's en het beheersings- en controlesysteem van de gemeente. De gemeente maakt gebruik van een auditcommissie, waarbij de belangrijkste taken zijn;

- het bewaken van het verslaggevingsproces en het doen van voorstellen om de integriteit van het proces te waarborgen;
- het bewaken van de effectiviteit van het interne beheersingssysteem en het melden van risico's voor wat betreft de financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze conclusie is dat de elementen van de controleomgeving van gemeente Veldhoven gezamenlijk een juiste basis vormen voor de interne en externe controle. Op basis van ons geheel aan observaties met betrekking tot het niveau van volwassenheid van de onderdelen van de interne beheersing zijn wij van mening dat een controlestrategie die vooral gebruik maakt van gegevensgerichte controle-informatie hier passend is. Dit wijkt niet af van ons oorspronkelijke controleplan.

Inleiding

Kernboodschappen

☆ Controlekader

Controleomgeving

Frauderisicobeheersproces

IT risico's en -beheersing

Status per proces

Ontwikkelingen

Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

Onze observaties van uw controleomgeving

De controleomgeving van de gemeente Veldhoven vormt de basis voor een goede opzet van de processen en effectieve werking hiervan. Hieronder hebben we uw interne controleomgeving geëvalueerd per onderdeel van de interne beheersing en geven wij u onze aanbevelingen. Onze conclusie is dat de elementen van de controleomgeving gezamenlijk een juiste basis vormen voor de andere onderdelen van de interne controle.

Controleomgeving

De controleomgeving van gemeente Veldhoven vormt een goede basis waarbinnen het College streeft naar integriteit en ethische waarden.

De dualisering van het gemeentebestuur, waarbij de raad het beleid bepaalt en het college dit beleid uitvoert, zorgt voor een natuurlijke belangentegenstelling waarbinnen verantwoording wordt afgedwongen.

Risicobeoordeling

Het management werkt aan een plan om in de ontwikkeling van de verbijzonderde interne controle en rechtmatigheidsverantwoording risico's in kaart te brengen per proces. Wij adviseren om hiervan een gemeente brede risicobeoordeling te maken, inclusief de frauderisico's, die periodiek wordt geactualiseerd. Dit helpt tevens om de risico's omtrent Covid-19 in kaart te brengen, zodat acties tijdig bepaald kunnen worden.

Controleactiviteiten

Gemeente Veldhoven zet zich in voor een doorontwikkeling van de interne beheersing. Momenteel zien we dat het cluster Bedrijfsvoering met de concemcontroller een belangrijke rol vervullen in de aansturing en ontwikkeling van de interne beheersing. Wij adviseren om de bewustwording van het belang van een goede interne beheersing in de organisatie te vergroten, zodat de interne beheersmaatregelen gekoppeld kunnen worden aan de (frauderisicoanalyse) en bepaald kan worden in welke lijn van het *3 lijnen model* de verantwoordelijkheid komt te liggen.

Informatie en communicatie

We zien dat u open staat voor een verdere ontwikkeling van de rapportages naar aanleiding van de aanbevelingen die eerder door ons gedaan zijn.

Monitoringactiviteiten

De inrichting van de Planning & Control cyclus en de doorontwikkeling van de verbijzonderde interne controle vormen een goede basis voor de monitoring van de interne beheersomgeving. 4

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader**
 - Controleomgeving
 - Frauderisicobeheersproces
 - IT risico's en -beheersing
 - Status per proces
- Ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Frauderisicoanalyse niet gewijzigd ten opzichte van controleplan

In ons controleplan hebben wij onze gezamenlijke initiële frauderisicoanalyse opgenomen. Als onderdeel van onze tussentijdse controle hebben wij vastgesteld of beheersmaatregelen zijn getroffen om deze frauderisico's te ondervangen.

Daarnaast hebben wij de opzet van de interne beheersing van uw belangrijkste financiële processen beoordeeld. Hieruit blijken geen aanvullende frauderisico's ten opzichte van onze controleplan. In onderstaande tabel hebben wij de uitkomsten voor u samengevat. Inherent aan de frauderisico's kunnen deze niet geheel ondervangen worden door beheersmaatregelen en blijft het restrisico na interne beheersing hoog.

	Geconstateerd frauderisico	Reeds in controleplan opgenomen	In opzet aanwezige beheersmaatregel om risico te ondervangen	Restrisico (standaard)
1	Het risico op doorbreken van interne beheersing door management	v	Gezien de aard van het risico hebben interne beheersmaatregelen effect op het mitigeren van dit risico.	Hoog
2	Rechtmatigheid aanbestedingen	v	De gemeente heeft functiescheiding in haar processen gewaarborgd. Daarnaast krijgen alle medewerkers trainingen met betrekking tot ethiek en ondermijning.	Hoog
3	Rechtmatigheid inkomende subsidies	v	De gemeente heeft functiescheiding in haar processen gewaarborgd. Ook is er binnen de gemeente specifieke aandacht voor de borging en verantwoording van opbrengsten in de organisatie.	Hoog

Geen indicaties van fraude

Ten tijde van de interim-controle hebben we geen aanwijzingen voor fraude aangetroffen.

Geen situaties waarin wet- en regelgeving niet wordt nageleefd

Ten tijde van de interim-controle hebben we geen situaties aangetroffen waarin wet- en regelgeving niet worden nageleefd.

 Inleiding Kernboodschappen **Controlekader**

Controleomgeving

Frauderisicobeheersproces

IT risico's en -beheersing

Status per proces

 Ontwikkelingen Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

IT risico's en interne beheersing

Reikwijdteoverwegingen voor IT-applicaties die van belang zijn voor de controle

Om inzicht te krijgen in het IT-landschap en de IT-risico's hebben we, op basis van belangrijke bedrijfsprocessen die van belang zijn voor de financiële verslaggeving, uw IT-documentatie beoordeeld, met inbegrip van:

- de transacties in de bedrijfsvoering van Veldhoven die van belang zijn voor de totstandkoming van de jaarrekening;
- de procedures, binnen zowel de geautomatiseerde als handmatige IT-applicaties, waarmee die transacties in gang worden gezet, geautoriseerd, verwerkt, vastgelegd en gerapporteerd.

Op basis van onze beoordeling hebben we vastgesteld welk applicatiesysteem en welke datawarehouses of rapportages relevant zijn voor de controle. Algemene IT-beheersmaatregelen zijn nodig om de integriteit en betrouwbaarheid ervan aan te pakken.

- ☰ Inleiding
- ⓘ Kernboodschappen
- ★ **Controlekader**
 - Controleomgeving
 - Frauderisicobeheersproces
 - IT risico's en -beheersing
 - Status per proces
- 🌐 Ontwikkelingen
- 👁 Vooruitkijkend
- Vereiste communicatie
- Inhoudsopgave

IT-beheersingsmaatregelen

Algemene IT-beheersmaatregelen GWS, PIMS, Decade zijn verbeterd ten opzichte van 2019

Wij hebben ons opnieuw verdiept in uw IT-beheerprocessen. De focus lag hierbij op het beoordelen van de IT-beheersmaatregelen rondom de IT-systemen die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole: Decade (Financiële administratie), GWS (Sociale zaken systeem) en PIMS (HR systeem). Aanvullend hebben wij ook enkele IT-beheersmaatregelen op uw netwerk beoordeeld. In de tabel rechts ziet u samenvattend de status van de IT-beheerprocessen ten opzichte van vorig jaar.

Samenvattend zien we dat de belangrijkste IT-beheerprocessen als wijzigingsbeheer, autorisatiebeheer en logische toegangsbeveiliging binnen de gemeente in opzet en bestaan verbeterd zijn. Ten aanzien van een aantal specifieke IT-risico's hebben wij vastgesteld dat de bevindingen van toepassing blijven. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Verkrijg inzicht in de beheersmaatregelen van leveranciers.
- Waarborg dat er geen persoonlijke accounts uitgezonderd zijn van het centrale wachtwoordbeleid.
- Realiseer een scheiding tussen business gebruikers en gebruikers met applicatiebeheerrechten
- Maak zo veel mogelijk gebruik van persoonlijke accounts en waarborg dat acties onder generieke accounts te herleiden zijn naar individuele gebruikers.

		Algemene IT-beheersingsmaatregelen			
		Wijzigingsbeheer	Autorisatiebeheer en toegangsbeveiliging	Continuïteit van gegevensverwerking	
Applicatie	Decade <i>Financiële administratie en inkoop</i>	2019	● ↓	● ↓	● ↓
		2020	●	●	●
	GWS <i>Sociale domein</i>	2019	● ↓	● ↓	● ↓
		2020	●	●	●
	PIMS <i>HR en salarissen</i>	2019	● ↓	● ↓	● ↓
		2020	●	●	●

- Observaties en bevindingen
- Geen uitzonderingen opgemerkt

 Inleiding Kernboodschappen **Controlekader**

Controleomgeving

Frauderisicobeheersproces

IT risico's en -beheersing

Status per proces

 Ontwikkelingen Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

Digitale dreigingen nemen toe, mede door digitalisering

Het afgelopen jaar zijn er verschillende cyberincidenten geweest waarbij duidelijk is geworden wat de impact van een aanval of storing kan zijn op de continuïteit, financiën en reputatie van de getroffen organisatie. Kwetsbaarheden in Citrix en ransomware aanvallen zoals bij Universiteit van Maastricht en gemeente Hof van Twente zijn hier enkele voorbeelden van. De toenemende digitalisering, mede door Covid-19, maakt dat u organisatie nog afhankelijker is geworden van IT. De permanente dreiging van cyberincidenten maakt dat u blijvend aandacht moet besteden aan uw digitale weerbaarheid.

Wij hebben gesproken met de Security Officer om ons begrip te actualiseren hoe de gemeente omgaat met cyber- en privacyrisico's en weerbaar blijft tegen cyberdreigingen. We merken op dat we geen diepgaande beoordeling hebben uitgevoerd om vast te stellen of de gemeente adequate maatregelen heeft getroffen om te voldoen aan relevante wet- en regelgeving rondom de beveiliging van persoonsgegevens en cybersecurity. De belangrijkste maatregelen die de gemeente getroffen heeft zijn:

- Een actueel informatiebeveiligingsbeleid en procedures onder andere voor het melden van datalekken.
- Technische maatregelen voor het beveiligen van de IT-infrastructuur waaronder firewalls, netwerkbeveiliging en antivirus software.
- Actieve opvolging van bekende kwetsbaarheden, zoals het Citrix incident in December 2019/Januari 2020.
- Awareness nulmeting en campagnes uitgevoerd omtrent veilig werken en phishing zijn uitgevoerd.

We hebben begrepen dat zich in 2020 geen relevante cyberincidenten en datalekken hebben voorgedaan.

Een goede beveiligingsstrategie verkleint het risico op incidenten. Wij adviseren u regelmatig een cybersecurity-test te blijven uitvoeren om inzicht te krijgen in de risico's en kwetsbaarheden. Daarnaast is van belang om niet uitsluitend maatregelen te treffen ter voorkoming van cyberincidenten en datalekken, maar u voor te bereiden op mogelijke aanvallen, bijvoorbeeld door het periodiek uitvoeren van een digitale brandweeroefening of het laten uitvoeren van een penetratietest.

Lessons learned ransomware aanvallen

Naar aanleiding van de cyberaanval eind december 2019 heeft Universiteit Maastricht de belangrijkste geleerde lessen gedeeld, aangevuld met eigen inzichten. Dit betreffen onder andere:

- Vergoot de 'awareness' van medewerker en afhandeling van 'phishing-mails'.
- Richt technische maatregelen in als het periodiek updaten van software, het segmenteren van netwerken en zorgen voor goede monitoring (bijvoorbeeld via een SIEM).
- Gebruik van accounts volgens het principe 'least privilege'
- Waarborg dat er dubbele backups zijn en zorg dat deze ook offline beschikbaar zijn.
- Maak een Incident Response plan om snel en adequaat te kunnen reageren op een cyberincident.

[Inleiding](#)[Kernboodschappen](#)[★ Controlekader](#)[Controleomgeving](#)[Frauderisicobeheersproces](#)[IT risico's en -beheersing](#)[Status per proces](#)[Ontwikkelingen](#)[Vooruitkijkend](#)[Vereiste communicatie](#)[Inhoudsopgave](#)

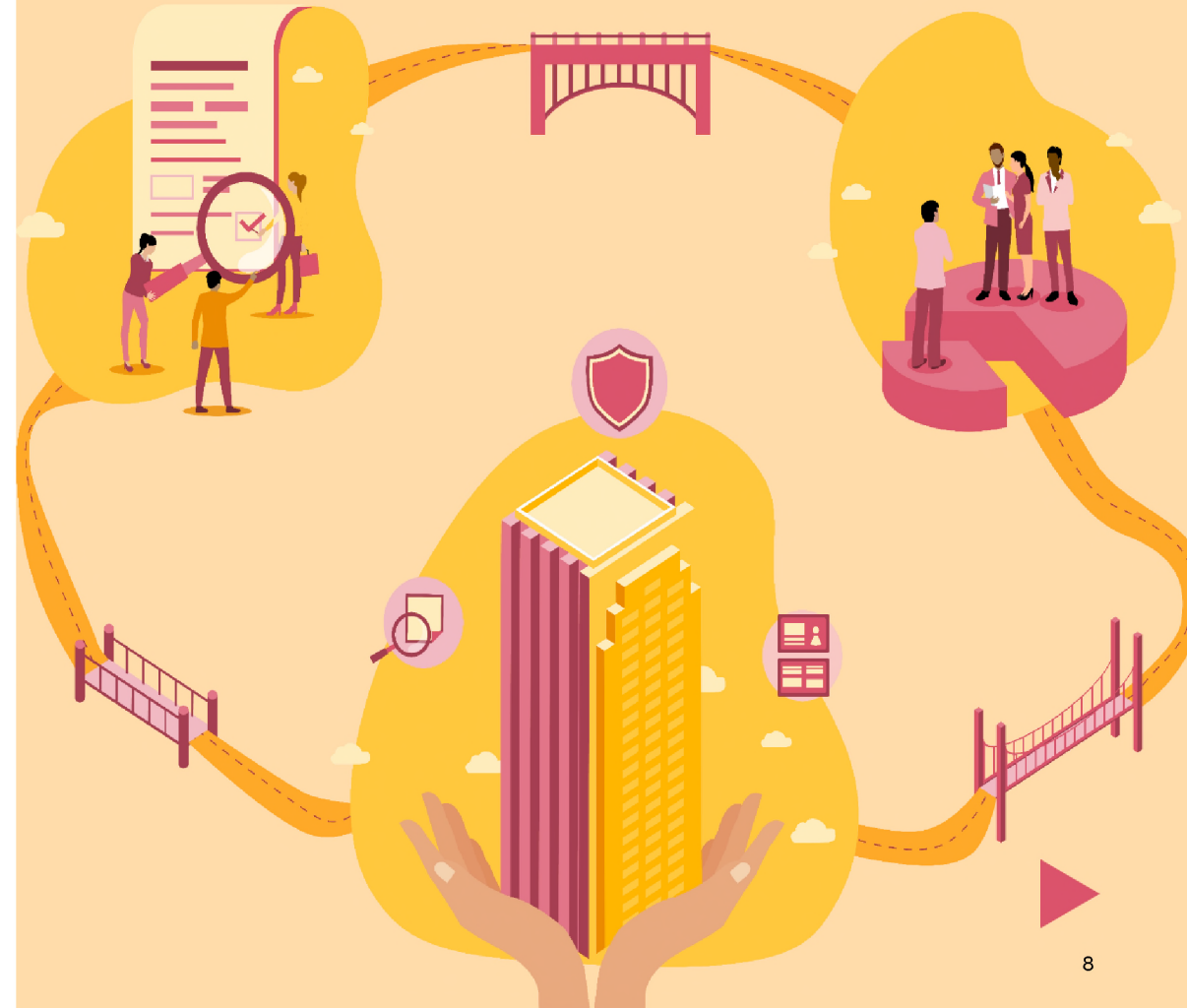
Status per proces

De interne beheersing is toereikend voor onderbouwing van de jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording

In voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording wordt momenteel een inventarisatie van processen, beheersmaatregelen en risico's uitgevoerd door het cluster bedrijfsvoering en de concerncontroller. Deze inventarisatie vormt de basis voor de toekomstige interne controles op rechtmatigheid.

Het is hierbij van belang dat de beheersmaatregelen omtrent de rechtmatigheidsverantwoording belegd zijn in de eerste of tweede lijn. Hiermee wordt de bewustzijn binnen de organisatie vergroot en worden potentiële onrechtmatigheden in vroeg stadium geïdentificeerd, of zelfs voorkomen.

Zoals in voorgaande jaren concluderen we dat de basis van de interne beheersing binnen gemeente Veldhoven voldoende aanknopingspunten biedt voor onze jaarrekeningcontrole. Hierin zien we dat het cluster Bedrijfsvoering met de concerncontroller een belangrijke rol vervullen in de aansturing en doorontwikkeling van de interne beheersing.

- Inleiding
- Kernboodschappen
- **Controlekader**
- Controleomgeving
- Frauderisicobeheersproces
- IT risico's en -beheersing
- Status per proces
- Ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Kwaliteit van de interne beheersing biedt voldoende aanknopingspunten

We zien dat gemeente Veldhoven aan de slag is gegaan met onze bevindingen uit het afgelopen jaar, maar dat deze nog niet zijn afgerond. Zo is de notitie omtrent de vaststelling en documentatie van prestatielevering inkopen onderhanden en heeft de gemeente een spend-analyse opgezet.

Daarnaast wordt gewerkt aan het proces rondom de PGB's om de vaststelling van prestatielevering structureel in te richten. In het proces participatie doen we aanbevelingen ten aanzien van de verdere inrichting omtrent de [Tozo regelingen](#). Dit resulteert in een half bolletje in de tabel hiernaast.

De documentatie van de VIC-werkzaamheden is in het proces geborgd en gemeente Veldhoven werkt aan de verbetering van de dossiervorming van de derde lijn. Daarnaast staat het plan van aanpak voor de doorontwikkeling van de VIC in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording hoog op de agenda.

Klik [hier](#) voor een toelichting op het 3 lijnen-model

Legenda

- In opzet ontoereikend
- In opzet toereikend, maar één of meerdere beheersmaatregelen bestaan in de praktijk niet
- Proces is adequaat opgezet en beheersmaatregelen bestaan
- Niet van toepassing

	Proces	Line of defence			T.o.v. 2019
		1	2	3	
BEDRIJFSVOERING 	 Inkopen en betalingen				
	 Aanbestedingen				
	 Salarissen				
	 Inkomende subsidies				
	 IT 				
FYSIEK 	 Grondexploitatie				
	 Verhuuropbrengsten				
	 Parkeren				
SOCIAAL 	 Jeugd				
	 WMO				
	 Participatie				
	 Verstrekte subsidies				

Wat is het 3 lijnen-model?

Onze controleaanpak is naast het controleren van de jaarrekening gericht op het verbeteren van uw bedrijfsvoering inclusief digitalisering hiervan. In onze controle hanteren wij daarvoor het '3 lijnen'-model. Dit model geeft handvatten om te beoordelen waar in de interne beheersing risico's worden ondervangen:

- In de **eerste lijn**: in het primaire proces, onder verantwoordelijkheid van de proceseigenaar.
- In de **tweede lijn**: in de ondersteunende processen zoals financiën en control, waar *checks and balances* ingericht zijn om fouten te signaleren.
- In de **derde lijn**: in uw verbijzonderde interne controle achteraf.

	1 ^e lijn Lijnmanagement	2 ^e lijn Ondersteuning	3 ^e lijn Interne controle
	Afdelingen	Bedrijfsvoering	IC - functie
gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Primair verantwoordelijk voor getrouwheid en rechtmatigheid transacties binnen eigen processen • Verantwoordelijk voor kwalitatieve analyse en toelichting P&C producten 	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt de afdelingen bij de optimalisering van de primaire processen. • De administratie voert bij de verwerking een aantal primaire controles uit op de 1e lijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • De IC voert interne controles uit op de getrouwheid en rechtmatigheid van de financieel kritische processen. • Adviseert over verbetering in de 1e en 2e lijn
PwC	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert (met de IC) preventieve interne controlemaatregelen in het primaire proces • Geeft feedback om leesbaarheid/informatiewaarde P&C documenten te verhogen 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert preventieve interne controlemaatregelen in het ondersteunende proces en de IT • Geeft adviezen om effectiviteit control-werkzaamheden te vergroten 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert/klankbord om te komen tot een effectieve en efficiënte controleaanpak • Maakt waar mogelijk gebruik van de werkzaamheden van de IC

Wij rapporteren via het push-left principe

Het push-left principe is er op gericht de interne beheersing in de 1e en 2e lijn te optimaliseren. Dit vanuit het uitgangspunt dat fouten voorkomen beter is dan achteraf constateren. Indien er tekortkomingen zijn in de interne beheersing in de 1e en 2e lijn, dan zullen wij deze daarom rapporteren als bevinding, ook als deze in de 3e lijn met verbijzonderde interne controle ondervangen wordt.

[Inleiding](#)[Kernboodschappen](#)[Controlekader](#)[Ontwikkelingen](#)[Rechtmatigheid](#)[Impact van Covid-19](#)[Inzake schattingen](#)[WNT ontwikkelingen](#)[Overige ontwikkelingen](#)[Vooruitkijkend](#)[Vereiste communicatie](#)[Inhoudsopgave](#)

Ontwikkelingen

Op basis van kennis van de algemene ontwikkelingen en de uitgevoerde werkzaamheden noteren wij de belangrijkste aandachtspunten voor uw gemeente.

Wij gaan in op de status van de invoering van de [rechtmatigheidsverantwoording](#), de impact van [Covid-19](#) voor de processen en verantwoording en de gevolgen van de [herziene standaard voor schattingen](#) (Standaard 540).

Daarnaast geven wij een update inzake de wijzigingen in de [WNT](#) en bekijken wij [overige wijzigingen](#) in de wet- en regelgeving.

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader
- Ontwikkelingen
- Rechtmatigheid
- Impact van Covid-19
- Inzake schattingen
- WNT ontwikkelingen
- Overige ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Inrichting rechtmatigheidsverantwoording loopt op schema

In onze eerdere rapportages hebben wij u geïnformeerd over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2021. Op 20 maart 2020 is de 'Notitie Rechtmatigheidsverantwoording van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO) gepubliceerd, waarin nadere invulling wordt gegeven aan de opbouw, rollen en verantwoordelijkheden en onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Recent hebben ook de VNG en IPO een notitie gepubliceerd over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording met adviezen en best practises.

Gemeente Veldhoven heeft afgelopen maanden gewerkt aan de bewustwording van wat de rechtmatigheidsverantwoording gaat betekenen voor de organisatie. De rechtmatigheidsverantwoording wordt ook aangegrepen om doorontwikkeling van de primaire processen te realiseren. Met doelstelling voor het groeimodel om de interne beheersing zoveel mogelijk in de eerste lijn en de primaire processen in te richten. Eerst wordt een relatief eenvoudig en een wat meer complex proces doorontwikkeld, en afhankelijk van de ervaringen wordt dit verder uitgebreid. Dit helpt de gemeente om meer in control te komen aan de voorkant. Gemeente Veldhoven zoekt hierin actief afstemming met ons.

Uitgangspunt van de gemeente Veldhoven is dat de rechtmatigheidsverantwoording geen jaarlijkse activiteit moet zijn maar een sluitstuk van een continue proces van;

- Risicomanagement
- (Verbijzonderde) Interne controles
- Verbeterinitiatieven
- Monitoring.

Belangrijk bij dit uitgangspunt om de lijn vanuit het normenkader, risicoanalyse en toetscriteria in zichtbaar uit te werken.

Projectfase	Uitvoering	Status
1: Voorbereiding en plan van aanpak	2020 (Q2-Q3)	Afgerond
2: Voorbereiding benodigde besluitvorming	2020 (Q4)	Afgerond
3: Inrichten Verbijzonderde Interne Controle	2020 Q4 – 2021 Q2	Onderhanden
4: Uitvoering controles en tussentijdse info	2021 Q2 – 2022 Q1	
5: Opstellen rechtmatigheidsverantwoording	2022 (Q2)	

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader
- Ontwikkelingen
 - Rechtmatigheid
 - Impact van Covid-19
 - Inzake schattingen
 - WNT ontwikkelingen
 - Overige ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Impact van Covid-19 voor de jaarrekening(controle) 2020

Gevolgen van Covid-19 leiden tot aandachtspunten in de jaarrekening(controle) voor de gemeente

Afgelopen periode hebben we in gesprekken met u en uw organisatie gesproken over de gevolgen van Covid-19 op uw jaarrekening(controle). Ook hebben we de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd en hierbij hebben we een aantal aandachtspunten geïdentificeerd:

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Aanvragen werden al ingediend voordat het normenkader bekend was. Van belang is een goede vastlegging van de overwegingen binnen het normenkader wanneer een uitkering wordt toegekend en wanneer niet. Daarnaast is het van belang om tevens vast te leggen welke Tozo-regeling het betreft.

De ambtelijke organisatie heeft ons meegenomen in de stappen die de gemeente heeft gezet om snel doch getrouw en rechtmatig Tozo-uitkeringen te verstrekken. Onze afdronk vanuit dit gesprek is dat de organisatie erg wendbaar is gebleken en dat tijdige de juiste stappen zijn gezet en procedures zijn ingericht. Momenteel is deze regeling nog niet opgenomen in de interne controle, maar dit staat wel op de planning. We zullen de getrouwheid (én rechtmatigheid) van de verstrekte uitkeringen controleren in de volgende controleblokken. Belangrijk aandachtspunt hierbij is de controleerbaarheid en herleidbaarheid van de verschillen in de Tozo 1- en Tozo 2-aansluitingen en voorwaarden. Gemeente Veldhoven voert ook Tozo voor gemeente Waalre uit en daarbij moeten de afspraken definitief gemaakt worden.

Prestatielevering bij uitgaande subsidies:

Afhankelijk van de omvang van een subsidie wordt veelal een subsidie verleend onder de voorwaarde van het uitvoeren van het beleid in overeenstemming met een begroting, budget of activiteitenplan. Als bepaalde activiteiten stil hebben gestaan (zoals een bibliotheek of een sportvereniging), dan zijn prestaties (deels) niet geleverd. Gemeente Veldhoven is hiervoor een afwegingskader aan het opstellen.

Wij adviseren om daarbij onderscheid te maken tussen partijen die onder de huidige ASV vallen en partijen die nieuwe subsidies hebben aangevraagd. Wij adviseren daarop het beleid te bepalen en aan de raad voor te leggen hoe daarmee bij de afwikkeling van de subsidie mee om te gaan.

Prestatielevering bij zorginstellingen:

Bepaalde takken van zorg (zoals hulp bij huishouden en dagopvang), zijn maandenlang dicht geweest. Ook zijn gevallen bekend waarbij zorgleveranciers niet welkom waren vanwege het risico van verspreidingsgevaar. In deze gevallen is zorg (deels) niet geleverd, maar wél doorbetaald. De VNG heeft een notitie uitgebracht met oplossingsrichtingen hoe onrechtmatigheden te voorkomen.

De organisatie is inzichtelijk aan het maken in de nota's van zorgleveranciers die betaald worden op basis van geleverde zorg (reguliere 'productie') versus nota's van zorgleveranciers als 'continuïteitsbijdrage'. Wij adviseren over de afrekening van de continuïteitsbijdrage en mogelijke meerkosten afspraken te maken met de zorgleveranciers en deze ook schriftelijk vast te leggen.

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader
- Ontwikkelingen
 - Rechtmatigheid
 - Impact van Covid-19
 - Inzake schattingen
 - WNT ontwikkelingen
 - Overige ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Impact van Covid-19 voor de jaarrekening(controle) 2020

Prestatielevering bij reguliere inkoop

Bij bepaalde 'typen' inkoop zullen prestaties niet of in mindere mate geleverd worden ten opzichte van de contractuele afspraken. Voorbeeld zijn beveiliging, catering en schoonmaak.

Ook prestatielevering gerelateerd aan reguliere inkoop staan op het vizier. Dit is wel een arbeidsintensieve exercitie vanwege de grote omvang. Daarnaast is het onderliggende contract van belang. Immers indien in een contract rondom schoonmaak wordt afgesproken dat er (bijvoorbeeld) 40 uur schoonmaak per week wordt geleverd, dan heeft dat een ander effect met betrekking tot prestatielevering, in vergelijking met de situatie dat 'slechts' contractueel wordt afgesproken dat het gemeentehuis 'schoon' moet zijn. Wij adviseren om na te gaan bij welke contracten dit speelt en na te denken over oplossingsrichtingen om getrouwheidsfouten en onzekerheden te voorkomen voor deze type inkoop.

Steunmaatregelen in brede zin

Diverse gemeenten en provincies hebben steunmaatregelen getroffen. Ook gemeente Veldhoven heeft een aantal aanvullende regelingen getroffen voor onder andere ondernemers en voor cultuur- en welzijnsorganisaties. Om deze uitgaven 'rechtmatig' te verstrekken, moet het normenkader helder zijn en de raad moet hierin worden meegenomen. De gemeente is momenteel bezig het afwegingskader op te stellen om deze te kunnen voorleggen aan het college en de raad.

Opzet, bestaan en werking van beheersingsmaatregelen

Zowel de impact van a) het op-afstand-werken en b) de nieuwe of aangepaste baten- en lastenstromen leiden ertoe dat de interne beheersing verandert c.q. mee zou moeten veranderen.

Bijna alle beheersingsmaatregelen zijn hedendaags ingericht in diverse (digitale) applicaties. Hierdoor heeft het werken op afstand geen invloed gehad op de continuïteit van de interne beheersmaatregelen.

Voor autorisaties die voorheen op papier werden gezet, is een tijdelijke work-around bedacht waarbij de handtekening of in gescand wordt vanuit thuis of een goedkeuring wordt verleend via de mail. Wij vragen uw aandacht om dit te adresseren in uw werkprocessen en hier actief op te acteren en de maatregelen te monitoren, zodat ook toetsing achteraf van deze maatregelen mogelijk blijkt.

Herziene Standaard 540 inzake schattingen

Achtergrond van de herziening in ISA 540 voor de controle van schattingen

De IAASB heeft zijn standaard voor de controle van schattingen en toelichtingen daarop, ISA 540, herzien. Deze herziene ISA speelt in op wijzigingen in financiële-verslaggevingsstandaarden en een complexer bedrijfsklimaat die samen hebben geleid tot een toenemend belang van schattingen voor de gebruikers van jaarrekeningen en tot nieuwe uitdagingen voor opstellers en accountants.

De herziening heeft belangrijke implicaties voor het college dat verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening

Deze herzieningen in ISA 540 kunnen belangrijke implicaties hebben voor het college dat verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening en voor medewerkers die rechtstreeks betrokken zijn bij de bepaling of schattingen nodig zijn en, als dat het geval is, bij het afleiden van de (opgenomen of toegelichte) geldbedragen uit die schattingen.

Schattingen zijn geldbedragen die een essentieel onderdeel van de jaarrekening uitmaken. Zodra de noodzaak van een schatting erkend wordt, geldt de waardering van deze geldbedragen onder voorbehoud van schattingsonzekerheid als gevolg van inherente beperkingen in kennis of gegevens. Als gevolg daarvan kunnen de resultaten van de waarderings sterk uiteenlopen. Uw proces en beheersingsmaatregelen voor het afleiden van de geldbedragen van schattingen brengen met zich mee dat er methodes (met inbegrip van modellen) moeten worden gekozen en toegepast waarbij gebruik wordt gemaakt van aannames en gegevens. Hiervoor is het nodig dat u een beroep moet doen op uw eigen beoordelingsvermogen, hetgeen kan leiden tot complexiteit en subjectiviteit (met inbegrip van mogelijke vertekening) in uw waarderings.

Door deze factoren kunnen uw schattingen gevoelig zijn voor materiële onjuistheden. Wij onderkennen de volgende schattingen in uw jaarrekening, die gevolgen zouden kunnen ondervinden:

- waardering van de vaste activa;
- waardering van de grondexploitaties;
- waardering dubieuze debiteuren;
- voorzieningen.

In veel gevallen zullen er wijzigingen zijn in de aard en de omvang van informatie. Wij, als uw accountant, verzoeken wij de ambtelijke organisatie informatie te verstrekken inzake uw proces en beheersingsmaatregelen voor:

- het vaststellen van de noodzaak van schattingen, bijvoorbeeld de transacties, voorwaarden of gebeurtenissen die aanleiding geven tot die schattingen;
- het afleiden van de geldbedragen voor schattingen en daarmee samenhangende toelichtingen.

In december 2020 zullen wij als voorbereiding op de jaarrekeningcontrole het proces voor totstandkoming van schattingen door te nemen. Bij eventuele afwezigheid van deze processen en beheersingsmaatregelen kan uw jaarrekening gevoeliger worden voor materiële onjuistheden.

 Inleiding Kernboodschappen Controlekader Ontwikkelingen

Rechtmatigheid

Impact van Covid-19

Inzake schattingen

WNT ontwikkelingen

Overige ontwikkelingen

 Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Inhoudsopgave

WNT ontwikkelingen

Nieuwe WNT norm 2020

Het algemeen voltijd en voljarig bezoldigingsmaximum voor 2020 is met ingang van 1 januari 2020 verhoogd naar €201.000 (2019: €194.000).

Hogere WNT normen voor uw externe functionarissen

Voor 2020 gelden voor externe topfunctionarissen hogere maxima dan voor 2019. De maxima per maand waarin is gewerkt zijn:

- voor de eerste zes maanden: €26.800 (2019: €25.900);
- voor de tweede zes maanden: €20.300 (2019: €19.600);
- met een maximum van €193 (2019: €187) per uur.

Er wordt een gemiddelde uur norm tussen €187 en €193 berekend indien de periode betrekking heeft op zowel 2019 als 2020.

Voor zover ons bekend zijn er bij gemeente Veldhoven geen externe topfunctionarissen. Wij adviseren u op korte termijn na te gaan of de huidige de afspraken voor 2020 passen binnen de gestelde WNT-normen.

Urenverantwoording van boekjaar 2020 noodzakelijk

Met ingang van 2020 dient ook de omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar te worden verantwoord. Een registratie van de door uw topfunctionarissen zonder dienstbetrekking per maand gewerkte uren is noodzakelijk om de vereiste toetsing aan de urennorm te kunnen uitvoeren en om aan de nieuwe verantwoordingsverplichting te kunnen voldoen. Daarnaast dient de bezoldiging voor nevenwerkzaamheden bij de WNT-instelling apart te worden gepresenteerd.

Verantwoordingseisen met betrekking tot de anticumulatieregeling zijn uitgebreid

Indien u één of meer leidinggevende topfunctionarissen in dienstbetrekking heeft die ook bij een andere WNT-instelling een dienstbetrekking heeft als leidinggevende topfunctionaris, dan krijgt u te maken met de anticumulatieregeling van de WNT. Deze regeling, van kracht vanaf 2018, maximeert de totale bezoldiging uit meerdere dienstbetrekkingen bij meerdere WNT-instellingen, indien en voor zover zo'n dienstbetrekking is aangegaan of verlengd op of na 1 januari 2018.

Als deze situatie van toepassing is, dan dient in de WNT-verantwoording apart een aantal gegevens hierover te worden vermeld. Dit deel van de verantwoording is met ingang van 2020 uitgebreid. Raadpleeg voor een volledig overzicht van de op te nemen gegevens, inclusief invulinstructie, het Verantwoordingsmodel WNT 2020, tabel 1f, te vinden op www.topinkomens.nl.

Voor de volledigheid wijzen wij u erop dat deze gegevens uitvraag met betrekking tot de anticumulatieregeling géén onderdeel is van onze controlewerkzaamheden.

Wijzigingen WNT vanaf 2021

Het algemeen voltijd en voljarig bezoldigingsmaximum is voor 2021 verhoogd naar €209.000 (2020: €201.000). Voor topfunctionarissen zonder dienstverband worden de maxima €27.700 (2020: €26.800) per maand voor de eerste zes maanden, €21.000 (2020: €20.300) per maand voor de tweede zes maanden, en een maximum uurtarief van €199 (2020: €193).

Overige ontwikkelingen in wet- en regelgeving welke van belang zijn voor jaarrekeningcontrole

Notitie Hoofdpijnen van het BBV

In de eerste helft van 2020 heeft de commissie BBV de geactualiseerde notitie 'Besluit Begroting en Verantwoording op hoofdpijnen verklaard, externe verslaggeving voor decentrale overheden' vastgesteld. De oude notitie 'Raamwerk baten en lasten' uit 2016 is per dezelfde datum vervallen, die notitie was van de opvolger van de originele notitie 'Uitgangspunten gemodificeerd stelsel van baten en lasten provincies en gemeenten' uit 2004.

Het doel van de notitie is het bevorderen van een eenduidige interpretatie en toepassing van de begroting en jaarstukken van gemeenten door het uitwerken van uitgangspunten en principes welke belangrijk zijn bij het opstellen en inrichten van deze stukken en waarom. Daarbij beperkt het document zich tot de financiële informatie. Centraal daarbij staan de principes die ten grondslag liggen aan het begrotingsstelsel dat voor gemeenten is voorgeschreven in het BBV.

Ook zijn de gepubliceerde vragen uit de 'vraag en antwoord'-rubriek in de notitie verwerkt. Er zijn geen nieuwe stellige uitspraken of aanbevelingen in de notitie opgenomen.

De notitie bevat een nieuw hoofdstuk voor de leden van de gemeenteraad, provinciale staten en algemeen besturen.

[Inleiding](#)[Kernboodschappen](#)[Controlekader](#)[Ontwikkelingen](#)[Vooruitkijkend](#)[Sociaal domein](#)[Specieke onderwerpen](#)[Controleproces](#)[Vereiste communicatie](#)[Inhoudsopgave](#)

Vooruitkijkend

Samen met u toewerken naar een efficiënte jaareindecontrole

In deze paragraaf kijken we vooruit naar de jaareindecontrole van uw jaarrekening over 2020, naar de aandachtspunten in het [sociaal domein](#) en [overige aandachtspunten](#).

Daarnaast evalueren we de [samenwerking](#) voor een zo soepel en efficiënt mogelijk proces.

Sociaal domein heeft aandachtspunten in de controle

Het proces sociaal domein wordt extra geraakt door Covid-19. Ondanks dat afgelopen jaar de juiste stappen gezet zijn in het proces, gelden er aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2020.

Vanuit het Rijk is gevraagd om in de eerste maanden van de Covid-19-crisis de zorgleveranciers door te betalen, ook als er sprake was van geen of afwijkende zorglevering. Dit om te voorkomen dat de zorgleveranciers zouden omvallen.

Voor de jaarrekeningcontrole kan dit gevolgen hebben voor de (on) rechtmatigheid in het kader van prestatielevering.

Wij adviseren u op korte termijn in gesprek te gaan met uw zorgleveranciers om hier aanvullende afspraken over te maken. Afhankelijk van uw situatie zou u kunnen denken aan het opstellen van een addendum. Zie ook de rapportage van de [VNG](#) hierover.

Inkooporganisatie Gemeente Helmond

Met ingang van 1 januari 2021 sluit gemeente Veldhoven aan bij de inkooporganisatie van gemeente Helmond in plaats van gemeente Eindhoven. Wij adviseren om de impact van het uittreden uit bestaande contracten inzichtelijk te maken en hierop vroegtijdig actie te ondernemen. Het uittreden en intreden in contracten kan namelijk tevens financiële gevolgen hebben voor de gemeente.

Zorg in natura

Voor de zorg in natura heeft het college voor 2020 gekozen om de prestatielevering van de zorg vast te stellen door zelf controles uit te voeren naar prestatielevering in combinatie met de verantwoordingen van de zorgaanbieders. Wij adviseren om de controle op de prestatielevering in het vervolg in te regelen in het reguliere proces, zodat er al eerder inzicht bestaat in eventuele tekortkomingen en dat de afhankelijkheid van anderen afneemt.

Persoonsgebonden Budgetten

De verantwoording van de PGB-bestedingen wordt ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Voor 2020 zijn de volgende maatregelen getroffen om te waarborgen dat u tijdig de getrouwheid en rechtmatigheid van de PGB-bestedingen inzichtelijk heeft:

- afstemming en aansluitingen met de informatie van de SVB;
- aansluiting met de afgegeven PGB-beschikkingen;
- deelwaarnemingen om achteraf de prestatielevering vast te stellen;

De getroffen maatregelen leiden ertoe dat het college verwacht als onderdeel van het reguliere jaarrekeningtraject een oordeel te kunnen geven over de PGB-bestedingen.

Ontwikkelingen voor de gemeente Veldhoven

Werken volgens de bedoeling

De nieuwe verordening sociaal domein is per 1 januari 2020 in werking getreden. Gemeente Veldhoven werkt nu met één verordening met één set aan beleidsregels voor alle onderdelen binnen het sociale domein (inclusief de Participatiewet).

Voor alle cliënten wordt in een rapportage vastgelegd welk besluit is genomen, met de onderbouwing daarvan. Daarnaast adviseren wij om inzichtelijk te maken in de uitkeringsadministratie bij welk cliënten gebruik wordt gemaakt van de hardheidsclausule en welke cliënten een uitzondering betreffen.

Doorontwikkeling rapportages en P&C cyclus

BURAP II toont een positieve bijstelling van het saldo ten opzichte van BURAP I, waardoor het uiteindelijke saldo 2020 in lijn ligt met de primitieve begroting (€-1,6 miljoen). Dit is grotendeels te verklaren door een hogere uitkering van het gemeentefonds waarbij de compensatieregeling Covid-19 is meegenomen.

In het kader van de doorontwikkeling van rapportages hebben wij BURAP II doorgenomen. Op basis hiervan hebben wij de volgende aanbevelingen:

- In de toelichting van het begrotingssaldo staan enkel de totalen van de wijzigingen uit de eerdere BURAPs. Hierbij adviseren we om de voorgaande wijzigingen ook kort in het perspectief te plaatsen en toe te lichten. Dit om grip te houden op het geheel aan wijzigingen.
- Bij enkele programma's wordt een 'Toelichting op afwijkingen en budgettaire verwachting 2020' gegeven. Deze komen echter niet altijd cijfermatig tot uitdrukking.
- Om specifieke ontwikkelingen en projecten de aandacht te geven adviseren we om deze in bijvoorbeeld een projectenblad toe te lichten. Denk hierbij aan de koppeling met het integraal huisvestingsplan onderwijs en de ontwikkelingen van de grondexploitaties, die in de Burap II tot wijzigingen hebben geleid.

In het kader van Covid-19 hebben wij geconstateerd dat een gemeentebrede risicoanalyse ontbreekt. Veel acties zijn decentraal opgepakt, waarbij het lastig is om een centraal overzicht te verkrijgen van nog uitstaande acties en gelopen risico's. In de jaarrekening 2020 adviseren wij om de Covid-19 effecten op een aparte plaats bij elkaar te brengen, zodat de raad de beleidsmatige en financiële in één overzicht bij elkaar heeft. In de BURAP II is het Covid-19 risico ingeschat op €2,5 miljoen.

Uw begroting 2021 kent uitdagingen

Een blik op de begroting 2021 – 2024 onderschrijft de financiële uitdagingen van de gemeente. Het begrotingskader inclusief nieuw beleid en bijstellingen van het bestaand beleid lieten in de periode 2021-2014 een tekort zien.

Op basis van de ombuigingsvoorstellen is voor 2021 een positief saldo van €550.000 begroot (voor mutaties reserves), oplopend naar €6,9 miljoen positief in 2023. In 2021 zijn de stortingen in de reserves 3,6 miljoen, ten opzichte van onttrekkingen van €906.000, dit ten behoeve van de investeringsopgave. De effecten van Covid-19 zijn nog niet in detail in het meerjarenperspectief verwerkt.

De schuldquote stijgt in de eerste jaren door investeringen die gefinancierd worden met leningen. Door verkoop van bouwgronden herstelt de schuldquote uiteindelijk. Daarnaast is een verwachte stijging van de reserves opgenomen van €70 miljoen in 2020 tot €86 miljoen in 2025. Het weerstandsvermogen komt uit op €9,6 miljoen in 2021, met een weerstandscapaciteit van 114%.

De grondexploitaties laat een sterk dalende lijn zien, doordat de huidige plannen omtrent de woningbouwversnelling in de komende jaren gerealiseerd worden en de gronden in exploitatie dus dalen in lijn met het meerjarenperspectief.

Covid-19 heeft een grote invloed op de begroting. De effecten van Covid-19 zijn tegelijkertijd moeilijk te voorspellen. In uw begroting is een bedrag van €2,5 miljoen opgenomen als gevolg van de coronacrisis.

Kengetallen (€000)	Gemeente Veldhoven			
	2019 (Jaarverslag)	2020 (begroot)	2021 (begroot)	2024 (begroot)
Netto schuldquote	113%	115%	125%	72%
Netto schuldquote gecorrigeerd	112%	114%	123%	69%
Solvabiliteit	29%	27%	28%	39%
Structurele exploitatieruimte	0%	-1%	-1%	1%
Grondexploitatie	73%	58%	57%	5%
Belastingcapaciteit	83%	95%	97%	97%
Eigen Vermogen	70.088	70.209	70.719	86.295
Resultaat voor mutaties reserves	-/-2.673	120	510	5.341

Het controleproces en voorbereidingen voor de jaareindecontrole

Om aan uw behoeften te kunnen voldoen en het proces voor de jaareindecontrole verder te kunnen verbeteren, vinden we het belangrijk om het proces periodiek te evalueren en onze bevindingen met u te delen.

Onze samenwerking

Gedurende onze interim-controle ondervonden we een goede samenwerking met uw team. We hebben naar aanleiding van de controle in het afgelopen jaar geëvalueerd en we merken dat vanuit beide kanten inzet wordt getoond ten aanzien van verbeterpunten.

Client Connect

Om u te ondersteunen bij uw voorbereidingen van de jaareindecontrole, ontvangt u een gedetailleerde lijst van specificaties die in Client Connect moeten worden gezet. We zullen de lijst bespreken met de concerncontroller. Een tijdige levering van alle items voor aanvang van de controle is nodig voor een soepel controleproces en om overschrijdingen te voorkomen.

Vroegtijdige toetsing (*early testing*)

Op uw verzoek gaan we ook vroegtijdig testwerkzaamheden op de opbrengsten en lasten uitvoeren. Op deze manier kunnen we de werkbelasting voor uw team beter over de komende maanden verdelen.

- Inleiding
- Kernboodschappen
- Controlekader
- Ontwikkelingen
- Vooruitkijkend

Vereiste communicatie

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Rapportage interim-bevindingen	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant	●		
Bevestiging van de onafhankelijkheid van PwC	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving			●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring			●
Standpunt van de accountant over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op de financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de entiteit.			●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's	●		●

Inhoudsopgave

Inleiding	1	Specieke onderwerpen	17
Kernboodschappen	2	Controleproces	18
Controlekader	3	Vereiste communicatie	19
Controleomgeving	4	Inhoudsopgave	20
Frauderisicobeheersproces	5		
IT risico's en -beheersing	6		
Status per proces	8		
Ontwikkelingen	9		
Rechtmatigheid	10		
Impact van Covid-19	11		
Inzake schattingen	12		
WNT ontwikkelingen	13		
Overige ontwikkelingen	14		
Vooruitkijkend	15		
Sociaal domein	16		

